

Paula Laurey
Leer pianospelen 2

Week 10

Einde...

Dit is alweer de allerlaatste les! Ik hoop dat je er veel van hebt geleerd. In deze vervolgcursus zit genoeg stof om voorlopig op te studeren. Je hebt nu de grootste basis (en zelfs meer) gehad.

Nu is het nog een kwestie van het je totaal eigen maken. Speel veel mee met bijvoorbeeld CD's. Daar leer je heel veel van, niet alleen ritme en maat houden, maar ook manieren van spelen. Verschillende muziekstijlen luisteren verrijkt ook je muzikale kennis en gehoor.

Toonsoort

Wat is een toonsoort? Eerder in de cursus spreek ik al over een 'grondtoon'. De grondtoon van het C-akkoord is bijvoorbeeld c. Zo heeft ieder akkoord een grondtoon. Dit is ook de eerste toon van de toonladder van het akkoord.

Een lied wordt natuurlijk niet met één akkoord gespeeld. Het wordt gespeeld met verschillende akkoorden die elkaar opvolgen in een harmonie. Deze akkoorden passen altijd bij elkaar.

Toch kun je zeggen dat een lied ook een soort grondtoon heeft. Dat wordt dan 'tonsoort' genoemd. In veel gevallen begint en eindigt het lied in die toonsoort. Maar uitzonderingen zijn er natuurlijk altijd.

De toonsoort van een lied bepaalt voor een groot deel de klankkleur van een lied. Muzikanten zeggen vaak: "Dit lied staat in C (of vul maar iets in...)" Je hoort dan te weten dat er bij dat akkoord andere akkoorden horen. In deze les leg ik je daar meer over uit.

Hoe kun je een toonsoort bepalen in een lied als je geen akkoorden hebt. Wanneer je een toonsoort wilt uitzoeken van een lied waarvan je geen akkoorden bij de hand hebt, moet je allereerst een goed gehoor hebben. Je moet namelijk luisteren op gehoor naar de muziek.

Veel proberen en oefenen en dan lukt het op een gegeven moment steeds beter. Dat geldt voor alles bij muziek maken. 'Oefening baart kunst' is niet voor niets een gezegde.

Tips

Hier komen de tips om de toonsoort van het lied te bepalen. Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen waarbij dit niet lukt, maar in driekwart van de liedjes moet het overeenkomen:

1. Eerst moet je weten wat de grondtoon is van het lied. In de meeste gevallen is dat de eerste toon van het nummer en/of eindigt het nummer ermee. Zing de toon na en zoek hem daarna op op je piano/keyboard. Vind je het lastig om de toon die je hoort ook op je piano/keyboard te vinden? Doe dan de extra opdracht heel veel om zo je gehoor te trainen.

2. Luister naar of het lied droevig of zwaar (mineur) klinkt, of dat het lied vrolijk (majeur) klinkt. Als je bij de grondtoon een c hoort en het lied klinkt droevig. Speel dan de toonladder van Cm eens. Grote kans dat het klopt. Sla voor de zekerheid het Cm akkoord nog eens aan op het einde van het lied. Klinkt het? Dan heb je de toonsoort gevonden, namelijk de Cm!

3. Wanneer de mineurtoonladder die je speelt niet klinkt. Probeer dan de majeuretoonladder eens. Als dit goed klinkt, speel dan voor de zekerheid het majeureakkoord op het einde van het lied. Klinkt het nog steeds? Dan is dat de toonsoort waar het lied in staat.

4. Hoe kom je achter de andere akkoorden uit het lied? Je hebt de toonsoort bepaald. Nu kun je de rest gaan uitzoeken. Hiervoor is de vorige les belangrijk. Daarin heb je geleerd welke akkoorden bij elkaar horen en welke parallelakkoorden ze hebben.

Is de grondtoon een C-akkoord, dan weet je al dat deze akkoorden erbij passen: C-F-G-Am-Dm-Em. Deze akkoorden kunnen in het lied voorkomen. Je hoeft nog enkel de akkoorden aan te slaan en luisteren of je goed zit. Wanneer je zeker weet dat je een akkoord gevonden hebt, schrijf je hem boven de liedtekst op de juiste plaats.

Begin met makkelijke liedjes, die niet al te ingewikkeld zijn. Bouw daarna je gehoor op door steeds moeilijkere liedjes te doen.

Extra gehoortrainingsopdrachten

Om je gehoor te trainen kun je iemand een toon laten aanslaan zonder dat jij het ziet welke dat was. De persoon onthoudt welke toon het was en jij zoekt dezelfde toon en de juiste toonhoogte.

Akkoord voor deze week (oef 1)

Het akkoord dat je deze week leert is het Gism-akkoord. Dit is hetzelfde akoorden als de Asm.

Het akkoord voor deze week met de omkeringen:

Gism	gis b dis	b dis gis	dis gis b
Asm	as b es	b es as	es as b

Zie videovoorbeeld

Oefening 2

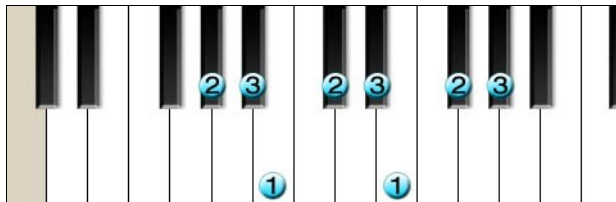
Speel het akkoord Gism/Asm een aantal keren met de omkeringen aan elkaar op een vaste en een gebroken manier, net zolang totdat het er goed in zit.

Zie videovoorbeeld

De bijbehorende toonladder

Gism: gis ais b cis dis e fis gis
2 3 1 2 3 1 2 3

Asm: as bes ces des es fes (e) ges as
2 3 1 2 2 1 2 3

Oefening 3

Speel de toonladder een aantal keer, zodat je hem goed uit je hoofd leert.

Zie videovoorbeeld

Dit is dan alweer het einde van de les. Ik hoop dat je er veel van geleerd hebt. Probeer in de komende 2 weken de lessen nog eens goed door te nemen en dan vooral op de punten die wat moeilijker waren.

Als je nou later beroemd bent geworden van het piano- of keyboardspelen, denk dan nog eens aan mij en stuur me dan nog eens een mailtje met twee toegangskaartjes voor één van je concerten... ;-)

Groetjes,

Paula

